

A korona helye

2013 január 09. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Kísértet járja be… No nem (csak) Európát, hanem konkrétan Erzsébetvárost. Ez a szellemalak, akinek a vonásait olyannak képzeljük, amilyenekkel a vörös festékes vödröcskéjével kezecskéjében a dunántúli vaksötétben Horthy szobra körül settenked?, avagy a józsefvárosi éji homályban Tormay Cecile emléktáblájához, {...}

{...} netán a zuglói és a hegyvidéki turulszobrokhoz ágaskodó kísértettársai bírnak, nos, ez a láthatatlan lelkiismerete a meggyalázott demokráciának, Európának, köztársasági eszmének – és még oly sok más szépnek és jónak – kis festéknyomatokat helyez el a Klauzál tér környéki házak falán, kockáztatva, hogy gesztusát kapcsolatba hozzák a környék hajdani populációjának népi-vallási meghatározottságával.

A tenyérnyi képecskéken egy alak a magyar koronát ejti alá egy szemeteskosárba.

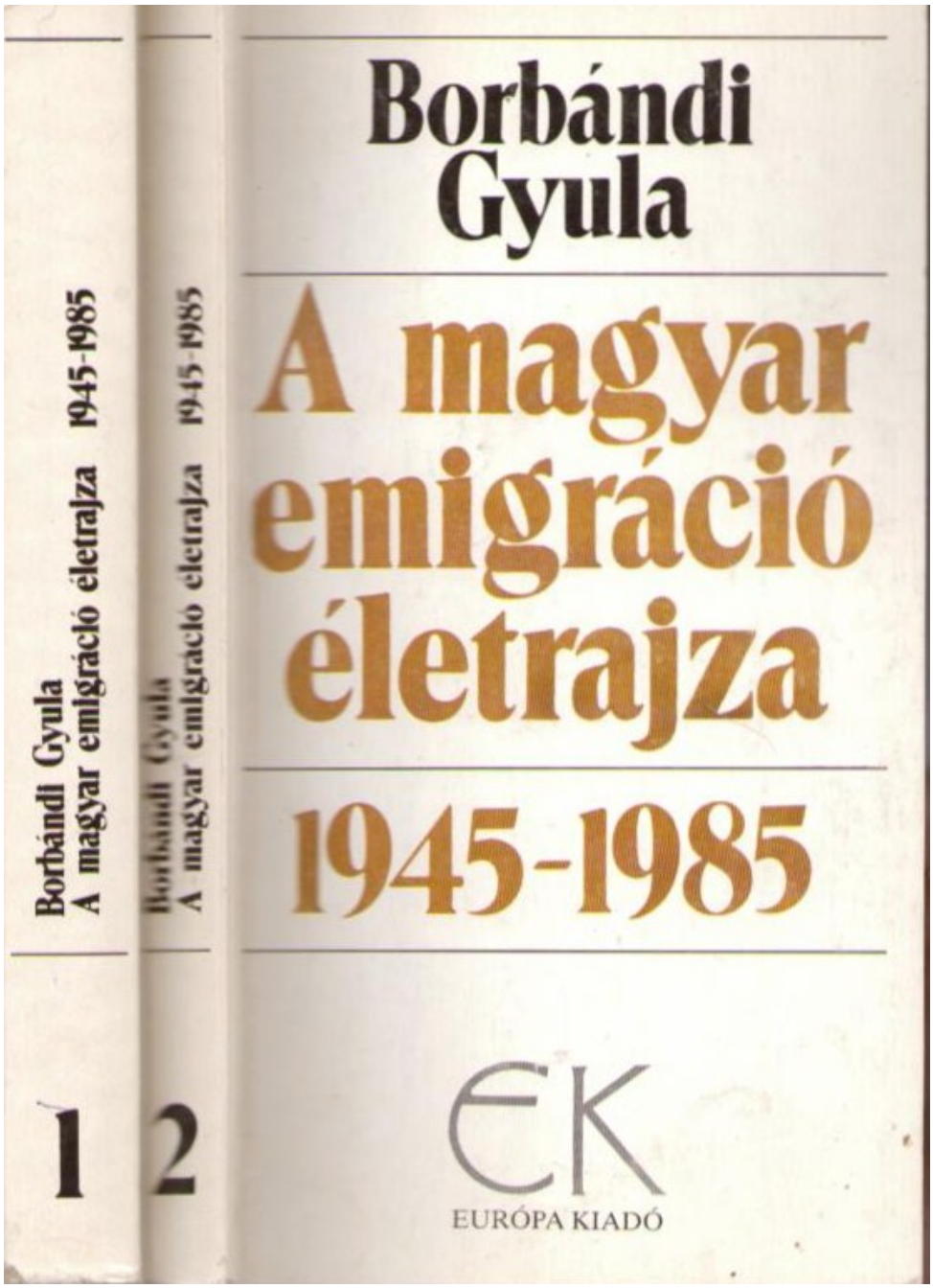

Ezek a csöndes éjben szerényen megbúvó lények alighanem ünnepl? demonstrációnak szánják akciójukat: harmincöt évvel ezel?tt került vissza Magyarországra a Szent Korona, a visszaajándékozási irat szerint „az amerikai népt?l a magyar népnek”. Ez a „csecsebecse”, ez a svájci sapkára hajazó (igen…), ízléstelen és trehány kivitelezés? ötvöstermék, ez a kétes hitelesség? és ezért múzeumi raktár mélyébe való tárgy elemi dühöt keltett és kelt sok érz? kebelben, olyannyira, hogy egyikük, bizonyos Bucharest nev? kommentel? kénytelen így fogalmazni: „a korona jó kis szaróedény lenne”.

Ne gondoljuk azonban – visszavéve most már az iróniából –, hogy ez az elvetemültség csak a lappangó nyomoroncokat jellemzi, hiszen ott vannak mögöttük-fölöttük azok az utálkozó értelmiségiek, akik szorongásaikat tudományoskodó teóriákba, gy?lölködésüket feljelentésekbe, idegenkedésüket hagymázas politikai víziókba szeretik rejteni. Különösen azóta, amióta a Szent Korona a Parlamentbe került. Egyikük úgy véli, hogy ennek a meglehet?sen hányatott sorsú nemzeti klenódiumnak az utolsó tizenöt éve „valamiféle posztmodern komédia”. És emlékezhetünk arra a képre is, amint az a gyakorló elmebeteg, akit a nemzeti balsors miniszterelnökké emelt, ott rázza magát az „akvárium” mellett, és úgy mutogat rá a jeles vendégek el?tt, mintha valami régi ligeti mutatványosbódéban állna: „Ez itt misssz Marcsella, a szakálllas n? és gyerrrmeke, a madárfej? Lajcsika”. Az ? egyik intellektuális támasza még egy utálkozó könyvet is írt err?l a borzalmas témáról, tele megfellebbezhetetlen ítéletekkel: „helye a múzeumban van”, a korona „láthatóságának” 20. századi végpontja: „a jelenlegi helye” stb. És arra ki is emlékezik, hogy a századik évfordulóján most ünnepelt Nyugat megjelenésének évében kerül forgalomba egy könyvecske, A szent korona tan hazugságai címmel, és mit tesz isten, a lap „örök” szerkeszt?jének tollából, aki majd aggulva Rákosiék h? nyaloncaként hazudja szét magát is meg a magyar irodalmat is.

A Szent Koronára gondolva – istenem, hány és hány százezer ember állt sorban eddig, hogy láthassa, és ott láthassa, ahova való… – még a leghiggadtabb magyar lélek is megtelik melegséggel. Ha van Magyar Regény, akkor a mi koronánk sorsa és élettörténete bizonnyal az – telve titkokkal, talányokkal, borzongató utalásokkal, szépséggel és a magyar tragédiákon mindig felemelked? méltósággal, ahogy elképeszt? er?vel sugározza a múltunkat, azt az id?t, ami egyszerre történelem és nemzeti mitológia. Amelynek nincs meghatározható kezdete, és amely mindig új meg új jelentésekkel sugározza be a jelent. Amely összefog és védelmet ad. Voltam én nemzeti kincstárakban elég helyen, a Towert?l a Kremlig, de az odavalósi látogatókat nézve azt az áhítatot sehol nem észleltem, mint itt, amikor a koronához viv? lépcs?sorra tesszük a lábunkat. És minden alkalommal, ahányszor.

És ezek után talán elárulhatom, hogy én „kossuthcímeres” voltam világ életemben. Mint mindenki, aki kamaszként élte meg ötvenhatot. Aki a „szentkoronás” évtizedek után született, annak a Kossuth-címer azt jelentette: igenis van magyar történelem. Ha oly sokszor bujdosásra is kényszerül, idegen földön kell lappangania, vagy a magyar nádasokban elvermel?dnie. Anyai nagyanyám az állami pénzverdében volt csomagoló, ahol a „hivatalos” jelvényeket is gyártották. T?le kaptam „anno” az új ’56-os magyar címert. Megvan, magam sem értem, hogyan, máig. Ha nem is kellett rejtegetni, mutogatni sem volt ajánlatos néhány évtizedig. Itt van most is el?ttem. Ezért fog el az undor, ha látom, hogy napjaink demokratikus zakóba öltözött, hol keletre, hol nyugatra liheg?, menthetetlen „muszkavezet?i” (és ez nem képzavar, hanem egy meg?rzésre való magyar szó) a szügyüket tenyérnyi Kossuth-címerrel dekorálják.

És azt is tudtam-tudom, mert megtanultam, hogy ötvenhat nem „zárja ki” az egész magyar múltat, hanem annak része és részese: a Kossuth-címer és a Szent Korona nemzeti emlékeztet?, a gondviselés ajándéka, egyaránt az, azzal a különbséggel, hogy a Szent Korona 2000-t?l az újrateremt?d? magyar államiság emblémája is.

És engedtessék meg még egy személyes emlék. 1986. szeptember 5-én dedikálta nekem Borbándi Gyula A magyar emigráció életrajza cím? nagyszer? könyvét. Bécsben… Negyven év után el?ször lehettem ott, ahol születtem, és el?ször találkoztam azzal a rokonommal, akinek nevét a suttogó családi legendárium meg a Szabad Nép-Népszabadság cikkförtelmei tartottak számon. Ebben a könyvben, amelyet sikerült hazacsempésznem, hosszú-hosszú fejezet szól a Szent Korona hazatérésér?l és az ezt megel?z?, zömükben a gesztus ellen tiltakozó emigrációs mozgalmakról, összefüggésben a két világrend kapcsolatának er?teljes változásaival. Sok volt a szó, a vita, az indulat. De faktum csak egy: „A szent korona hazatért. Ott van, ahol a helye.” Ennyi.

magyarhirlap.hu - Alexa Károly

MAGYAR MENEDÉK
KÖNYVESHÁZ

Ajánló